

2. Rol van de Algemene Inspectie

DEELNAME AAN HET MAATSCHAPPELIJK DEBAT OP EEN ONDERBOUWDE MANIER

Dit visiedocument wordt geschreven in het kader van de rol die de Algemene Inspectie speelt in het kader van het optimaliseren³⁰ van de Federale Politie en van de Lokale Politie. Dit gebeurt, naast het publiceren van visiedocumenten³¹, onder meer door het voeren van gerechtelijke en administratieve onderzoeken, door het verrichten van inspecties, door het uitoefenen van controle op door de politie uitgevoerde activiteiten zoals gedwongen repatriëringen en door deelname aan diverse selectie- en evaluatiecommissies³². Daarnaast schrijft de Algemene Inspectie in principe jaarlijks een rapport over de werking van de Federale Politie en van de Lokale Politiediensten ten behoeve van de Federale Politieraad³³. Artikel 5 van de wet³⁴ op de Algemene Inspectie bepaalt dat de opdrachten moeten worden uitgevoerd “met respect voor de democratie en de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden”. Dit respect en de bescherming van die rechten en vrijheden vormt dan ook de rode draad doorheen dit visiedocument.

Racisme, geweld en discriminatie bij de politie zijn geen eenvoudige thema's, zij beheersen al jaren de media en geven vlug aanleiding tot verhitte gemoederen. Was het ooit anders? In het boek *“des polices si tranquilles, une histoire de l'appareil policier au 19ème siècle”*³⁵ werd het volgende geschreven inzake de politie van de stad Brussel in 1831: *“A l'hôtel de ville de Bruxelles, c'est un simple agent qui décide illégalement des détentions préventives et laisse croupir pendant des jours les badauds récalcitrants. Portés sur la boisson, bon nombre de sergents de villes sont sujets à la corruption. Il est vrai que le recrutement et la formation ne font l'objet d'aucune exigence spécifique”*³⁶.

Het is de taak en de plicht van de Algemene Inspectie om over dergelijke netelige maatschappelijke onderwerpen een constructieve bijdrage te leveren aan het maatschappelijk debat, immers *“Iedereen kan het roer vasthouden als de zee rustig is”*³⁷. Bovendien is er nood om deze problematiek grondiger, via onderzoek, te bekijken eerder dan

³⁰ Artikel 5 van de Wet op de Algemene Inspectie stelt: *“De Algemene Inspectie, als van de politiediensten onafhankelijk controleorgaan dat ressorteert onder de uitvoerende macht, waakt over het optimaliseren van het functioneren van de federale politie en de lokale politie evenals van hun componenten, en dit met respect voor de democratie en de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden”*.

³¹ Een eerste visiedocument verscheen in maart 2019 met betrekking tot integriteitsbewaking na de aanwerving, zie <https://www.politie.be/aigpol/nl/nieuws/eens-integer-altijd-integer>. Een tweede visiedocument verscheen in januari 2020 en had betrekking op de samenwerking en informatie-uitwisseling binnen de politiediensten en tussen politiediensten en externen, zie <https://www.politie.be/aigpol/sites/aigpol/files/downloads/202001-Politie%20en%20samenwerking-NL-Full%20Tekst.pdf>.

³² Het volledige takenpakket kan worden geconsulteerd op de site van de Algemene Inspectie via <https://www.aigpol.be/nl/over-ons/leiding-missie-en-visie/wat-doen-wij>

³³ <https://www.politie.be/5998/nl/over-ons/geintegreerde-politie/federale-politieraad>

³⁴ Zie

https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&table_name=wet&cn=2007051543

³⁵ Luc Keunings, Presses Universitaires de Louvain, « *Des polices si tranquilles, une histoire de l'appareil policier belge au 19ème siècle* », Louvain-la-Neuve, 2009.

³⁶ “Op het stadhuis van Brussel is het een eenvoudige agent die illegaal beslist tot preventieve hechtenis en de weerspannige burgers dagenlang laat wegwijnen. Veel politiefunctionarissen zijn vatbaar voor corruptie vanwege hun drinkgewoonten. Het is waar dat er geen specifieke vereisten zijn voor aanwerving en opleiding”.

³⁷ Quote van Publilius Syrus, Romeins schrijver uit de eerste eeuw voor Christus, zie https://nl.wikipedia.org/wiki/Publilius_Syrus

zich te beperken tot het uiten van een mening, zoals we de laatste tijd vaak hoorden zonder enige nuance. Iedere burger heeft recht op zijn eigen mening, doch meningen polariseren vaak. Plato³⁸ zei immers al *“meningen vormen het spanningsveld tussen kennis en onwetendheid”*. Een voorbeeld hiervan is de vaak verkondigde mening dat de Belgische en de Noord-Amerikaanse politie in hetzelfde bedje ziek zijn. Maar is dit zo?

³⁸ Griekse filosoof en schrijver.

